

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Ivo Pospíšila, soudce JUDr. Josefa Baxy a soudkyně JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **I. N.**, zastoupen JUDr. Petrem Novotným, advokátem se sídlem Archangelská 1568/1, Praha 10, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 3. 2020, č. j. OAM-83/ZA-ZA11-VL13-2020, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 24. 6. 2021, č. j. 2 Az 27/2020 – 22,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á**.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 3. 3. 2020, č. j. OAM-83/ZA-ZA11-VL13-2020, zamítl podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), jako zjevně nedůvodnou žalobcovu žádost o udělení mezinárodní ochrany.

[2] Žalobce pochází z obce ležící poblíž hlavního města Moldávie Kišiněva, přičemž jako důvod své žádosti uvedl skutečnost, že země původu je nedemokratickou zemí, v níž panuje katastrofální ekonomická situace, množí se případy vražd a pro civilní obyvatelstvo v ní není bezpečno. Žalobce jako homosexuál se cítí zvláště ohrožen, neboť homosexualita je v Moldávii protizákonná; ve vesnici, kde se narodil, se mu za homosexuální orientaci posmívali, proto se odstěhoval blíže hlavnímu městu.

[3] Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) napadeným rozsudkem zamítl žalobu proti rozhodnutí žalovaného. Ztotožnil se přitom s jeho hodnocením, že Moldávie je bezpečnou zemí původu. Pokud se žalobce domnívá, že tomu tak není, bylo na něm, aby v řízení prokázal opak. Podklady založené ve správním spise vyvrátily, že by

homosexuální orientace byla v Moldávii nezákonná, a pokud se žalobce cítil ohrožen ze strany soukromých osob, mohl se domoci ochrany v zemi původu.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek městského soudu kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Podle stěžovatele je napadený rozsudek nepřezkoumatelný a nezákonný, neboť skutkové závěry nemají oporu ve spisu. Městský soud se nevypořádal se všemi důvody podané žádosti o mezinárodní ochranu a naopak je nemístně zlehčoval a zčásti ignoroval. Stěžovatel jasně přestřel obavy z návratu do země původu, jejichž důvodem je katastrofální ekonomická situace a zvyšující se množství vražd. Stěžovatel se s ohledem na dramatickou situaci reálně obává o svůj život. Pokud by městský soud řádně ověřil všechny jím uváděné skutečnosti, pak by byl naplněn přinejmenším důvod pro udělení doplňkové ochrany. Stěžovatel proto navrhl, aby kasační soud napadený rozsudek zrušil a vrátil věc městskému soudu k dalšímu řízení.

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že považuje své rozhodnutí i napadený rozsudek za zákonné. Odkázal na správní spis, zejména na vlastní žádost stěžovatele a jeho výpověď. Stěžovatel v kasační stížnosti pouze opakuje důvody, které jej vedly k podání žádosti o mezinárodní ochranu. Pokud jde o hodnocení bezpečnostní a ekonomické situace v Moldavsku, zabýval se jimi městský soud v bodě 23 rozsudku. V bodě 21 rozsudku je pak zdůvodněno, proč nebyla stěžovateli poskytnuta doplňková ochrana. Rozsudek proto není ani nepřezkoumatelný. Žalovaný s ohledem na to navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost, případně ji jako nedůvodnou zamítl.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti nejprve hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost je přípustná a podaná oprávněnou osobou. Jedná se však o věc, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, a proto se soud podle § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou.

[7] Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního kasační soud podrobně vyložil již v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS., ve kterém vymezil typové situace, v nichž je kasační stížnost přijatelná. O přijatelnou kasační stížnost se dle tohoto rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí městského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[8] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že v případě stěžovatele podmínky přijatelnosti kasační stížnosti splněny nejsou.

[9] Stěžovatel založil svou kasační stížnost na námitce nedostatečně a nesprávně zjištěného skutkového stavu a nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů. K tomu je však třeba uvést, že charakteristickým znakem rozhodování o mezinárodní ochraně v případě bezpečných zemí původu podle § 16 odst. 2 zákona o azylu je zdůraznění důkazního břemene žadatele. V takovém případě totiž leží hlavní odpovědnost za prokázání toho, že se o bezpečnou zemi původu nejedná, na žadateli (viz např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 10. 2020, č. j. 10 Azs 232/2020-32, ze dne 23. 9. 2020, č. j. 6 Azs 209/2020-29, ze dne 24. 9. 2020, č. j. 1 Azs 49/2020-32, ze dne 30. 9. 2020, č. j. 9 Azs 185/2020-30, ze dne 24. 11. 2020, č. j. 4 Azs 229/2020-32, ze dne 4. 12. 2020, č. j. 3 Azs 129/2020-68, ze dne 11. 11. 2020, č. j. 6 Azs 240/2020-34, či ze dne 17. 2. 2021, č. j. 7 Azs 347/2020-23). Pokud se tedy udělení mezinárodní ochrany domáhá žadatel ze země náležející mezi bezpečné země původu, je jeho úkolem přesvědčit žalovaného, že žádost nelze zamítnout podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, ale že jeho mimořádný příběh odůvodňuje věcné posouzení žádosti podle zákona o azylu.

[10] Tento výklad důkazního břemene je založen na ustálené rozhodovací praxi kasačního soudu a městský soud se od něj v napadeném rozsudku nijak neodchýlil. Napadený rozsudek proto nelze hodnotit jako nepřezkoumatelný nebo založený na nedostatečných skutkových zjištěních.

[11] Stěžovatel založil svou žádost o mezinárodní ochranu na paušálních tvrzeních o ekonomické situaci v zemi původu a rozmáhající se násilné trestné činnosti. Tyto skutečnosti nemohly zvrátit obecné hodnocení Moldávie jako bezpečné země původu, které je navíc podloženo informacemi založenými ve správním spise (srov. obdobně usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 6. 2020, č. j. 6 Azs 67/2020-27, které se týkalo totožných obecných tvrzení jiného žadatele o mezinárodní ochranu z Moldavska). Stejně závěry se týkají i tvrzení stěžovatele stran jeho pronásledování z důvodu sexuální orientace, které žalovaný i městský soud vyvrátili. Ostatně hodnocení této otázky již stěžovatel v kasační stížnosti ani nerozporoval.

[12] Lze proto uzavřít, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uvedené v kasační stížnosti a Nejvyšší správní soud neshledal žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Proto kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[13] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Soud o nákladech nerozhodoval podle § 60 odst. 3 s. ř. s., přestože kasační stížnost odmítl, a to s ohledem na závěry usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS (srov. obdobně usnesení ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28). Stěžovatel s kasační stížností nebyl úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává, neboť náklady mu nad rozsah jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. září 2021

JUDr. Ivo Pospíšil
předseda senátu